

Külli Siim
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn
info@mkm.ee

Teie 30.01.2025 nr 13-3/373-1

Meie 21.02.2025 nr 5-2/624-2

Arvamus

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on edastanud Saaremaa vallale arvamuse avaldamiseks Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu trassikoridori asukoha alternatiivid ja uuringute lähteseisukohad.

Tutvunud trassikoridori asukoha alternatiividega kaardirakenduses <https://www.riigiplaneering.ee/riigi-eriplaneeringud/eesti-lati-neljas-elektriuhendus/kaardirakendus> toome välja järgmised tähelepanekud.

1. Uued trassikoridori alternatiivid lähevad üle ka mõnest siseveekogust, millel on looduskaitseaduse (LKS) kohaselt kalda ehituskeeluvöönd. Kalda ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. LKS § 38 lg 4 p 8 alusel ei rakendu ehituskeeld maakaabelliinile. Ehituskeeld ei laiene ka LKS § 38 lg 5 alusel kehtestatud detailplaneeringuga, kehtestatud üldplaneeringuga või kehtestatud tuuleparki kavandava kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuga kavandatud tehnovõrgule ja -rajatisele. Seega kuna tegemist on riigi eriplaneeringuga, kas siis siseveekogude kallaste ehituskeeluvööndisse kavandatakse vaid maakaabelliine või on vajalik mingil hetkel ja planeeringuga ehituskeeluvööndit vähendada?
2. Mõnes piirkonnas läbib liinikoridor koostatava üldplaneeringuga määratud väärtuslikku metsa (nt Nõmpa, Paiküla, Varkja, Lõmala-Koimla jne). Liinikoridori rajamine läbi väärtusliku metsa ei taga meie hinnangul väärtusliku metsa säilimist.
3. Orissaare piirkonnas Maasi külas Karjalasma metskond 53 (55001:007:0355) on määratud uues üldplaneeringus kõrgendatud avaliku huviga alaks. Ühe alternatiivina on seal plaanis olemasolevat liinikoridori laiendada 80 meetrini. Kuna tegemist on kohalike elanike jaoks väärtusliku puhkealaga, kus on terviserajad, siis võib trassikoridori laiendamine vähendada ala väärtuslikkust ja kasutatavust.
4. Teeme ettepaneku vältida väärtuslikele maastikele trassikoridoride kavandamist. Koostatava Saaremaa valla üldplaneeringu seletuskirjas on toodud: „Uued elektri- ja sideliinid paigutada maastiku väärtuse säilitamiseks maa alla või varjatud kohtadesse, vältides sealjuures liinide rajamist väärtuslikele maastikele või vaadete ette“ ja „Olemasolevad elektri- ja sideliinid viia võimalusel maastiku väärtuse suurendamiseks maa alla või varjatud kohtadesse.“
5. Kehtivas Laimjala valla üldplaneeringus on toodud tingimused: „Teede ja liinide rajamisel kasutada eelkõige olemasolevat teedevõrku, trasse ja sihte ning arvestada vajadusega tagada juurdepääs naaberkinnistutele.“ Ja „Tehnovõrkude (elekter, side) väljaarendamine toimub arendaja ja võrguvaldaja vahelisel kokkuleppel. Elamumaadel on lubatud vaid maa-alused tehnovõrgud.“
6. Lisaks on Laimjala valla üldplaneeringus toodud, et (endises) Laimjala vallas määratud väärtuslikud maastikud on kõik kõrge esteetilise ja puhkeväärtusega alad. Nende maastike

väärtust tõstavad teedelt avanevad ilusad vaated ja maastiku hooldatud ilme. Üldplaneering on määranud säilitatavaks ilusa teelõigu, mida trass Mustla küla juures lõikab. Üldised tingimused väärtuslike maastike säilitamiseks on järgmised: Teede ja liinirajatiste asukohavalikul eelistada olemasolevaid trasse/koridore – teid, pinnasteid, elektriliine; õhuliinidele eelistada maakaableid.

7. Toome välja, et Veere-Paiküla alajaama kavandatud uue üldplaneeringu kohasest miljöväärtuslikust Veere külast 600 m kaugusele. Küla on kompaktselt asustusega, mida ümbritsevad lagedad põllumaad. Sama trassikoridor möödub miljöväärtuslikust Ardla külast 450m kauguselt. Trass kulgeb Kapra küla tiheda hoonestusega alast 100 m kauguselt lagedatel põldudel. Mägi-Kurdla küla vahetusse naabrusesse kavandatud alajaam ja kahe liiniga trass kulgeb tiheda asustusega nelja küla keskelt läbi (Mustla-Mägi-Kurdla Paju-Kurdla Laimjala). Meie hinnangul trassi kavandamine tiheda asustuse naabrusesse pärsib küla arengut, ehitusõiguse saamist ja rikub visuaalselt vaadet.

8. Võimalusel võiks trassikoridoride asukohtades vältida rohevõrgustiku asukohti, väärtuslikke metsi ja KAH-alasid, kuna nende alade väärtus seisneb peamiselt metsas ja ka maastikupildis. Rohevõrgustikku trassikoridoride planeerimisel tuleb kindlasti hinnata rohevõrgustiku toimivust.

Lugupidamisega

(digitaalselt allkirjastatud)

Kätlin Kallas

planeeringuteenistuse juhataja

452 5044, katlin.kallas@saaremaavald.ee